

Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılığına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Feyzi KAYSİ*, Emrah AYDEMİR**, Mehmet YAVUZ***

Öz

Akıllı telefonların sahip olduğu özellikler ve insanlar arasında kullanım oranlarının artması bu cihazlara yönelik algıları da değiştirmiştir. Günümüzde bu cihazları kullanan bazı kullanıcılarda bağımlılık düzeyinde bulgular görülebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığına yönelik görüşlerin incelenmesidir. Çalışma nitel tekniklere göre gerçekleştirilmiştir. Çalışma durum çalışması deseni olarak kurgulanmıştır. Bu kapsamda yarı-yapılandırılmış görüşme, gözlem ve metaforik algı formları üzerinden veriler toplanmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşme formu üzerinden yedi katılımcıyla yüz-yüze görüşmeler yapılmıştır. Çalışmanın metaforik algı boyutunda 68 katılımcıdan akıllı telefonlara yönelik metaforik algı verileri toplanmıştır. Çalışmanın tüm aşamalarındaki katılımcılar gönüllülük ilkesine göre çalışmada yer almıştır. Elde edilen tüm veriler dijital ortama aktarıldıktan sonra içerik analizine tabi tutulmuştur. Metaforik algı boyutundaki veriler yüzde ve frekans şeklinde çalışmada yer almıştır. Yapılan analizlerde, bazı katılımcıların bu cihazları kontrollü şekilde kullanabildikleri belirlenmiştir. Buna karşın diğer katılımcılarda bağımlılık düzeyinde akıllı telefon ve internet kullanımı ortaya çıkmıştır. Bu bağımlılık derslere odaklanmalarına ve akademik başarılarına olumsuz şekilde etki etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon Bağımlılığı, İnternet Bağımlılığı, Akıllı Telefon Metaforik Algı, Yoksunluk, Üniversite Öğrencileri.

Investigation of Opinions of University Students on Smartphone Addiction

Abstract

The features of smartphones and the increase in usage rates among people have also changed the perceptions about these devices. Today, these devices are used by some users at addiction level. The aim of this study is to examine the opinions of university students about smartphone addiction. The study was carried out according to qualitative techniques. The study is designed as a case study pattern. In this context, data were

Özgün Araştırma Makalesi (Original Research Article)

Geliş/Received: 30.01.2020

Kabul/Accepted: 28.09.2020

DOI: <https://dx.doi.org/10.17336/igusb.680085>

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Elektronik ve Otomasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: fkaysi@istanbul.edu.tr

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6681-4574>

** Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Kırşehir, Türkiye, E-posta: emrah.aydemir@ahievran.edu.tr

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-8380-7891>

*** Öğretmen, Diyarbakır Milli Eğitim Müdürlüğü, Diyarbakır, Türkiye,

E-posta: yavuz.mehmet21@gmail.com ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6218-232X>

collected through forms of semi-structured interview, observation and metaphoric perception. Face-to-face interviews were conducted with seven participants through the semi-structured interview form. Metaphoric perception data for smartphones were collected from 68 participants in the metaphorical perception dimension of the study. Participants at all stages of the study took part in the study according to the principle of volunteering. After all the data obtained were transferred to digital media, they were investigation via content analysis. Data in the metaphoric perception dimension were included in the study as percentage and frequency. Among the findings of his study, some participants use these devices in a controlled manner. On the other hand, some participants use of smartphones and internet with high addiction. This addiction negatively affects their course focusing and academic achievement.

Keywords: Smartphone Addiction, Internet Addiction, Smartphone Metaphoric Perception, Deprivation, University Students.

Giriş

İnsanoğlu hayatı boyunca teknolojideki değişimlerden etkilenmiştir. Özellikle son yıllardaki teknolojik değişimin ivmelenmesi dikkat çekici düzeydedir (Eren vd., 2020). Bu değişiklikler doğal olarak insan davranışlarında ve ilişkilerinde de değişmelere neden olmuştur. Bilgisayar, internet ve akıllı telefon kullanımıyla birlikte, bu teknolojilerin hayatımızdaki yerleri daha da artmıştır. Önceleri kişiler arası iletişim çoğunlukla yüz-yüze iletişimle sağlanıyorken, günümüzde teknolojiler sayesinde farklı ortamlarda iletişim kanalları yer bulmuştur. Özellikle çevrimiçi ortamlar bu iletişim kanallarının başını çekmektedir. Sosyal gruplar yalnızca, birbirleriyle yüz-yüze karşılaştıkları fiziksel ortamlarda buluşmamakta, aynı zamanda çevrimiçi ortamlarda da iletişime geçebilmektedirler (Knop vd., 2016). Bireyler, çalışma ve eğitim amaçlı sosyal medya kanallarını kullanmanın bazı yararları olduğu ve genel olarak olumlu olduğu konusunda hemfikirdirler (Asterhan ve Rosenberg, 2015; Hershkovitz ve Forkosh-Baruch, 2013). Bu bakımdan, özellikle akıllı telefonlar insanlara eşsiz bir deneyim sunmakta ve zaman-mekân bağımsızlığı ile çevrimiçi olmalarını sağlamaktadır (Alan ve Eyuboğlu, 2012). Son yıllarda üniversite öğrencilerinin mobil internet araçlarına sahip olma oranları artmaktadır (Dahlstrom, Dziuban ve Walker, 2012). Üniversite kampüslerinin her köşesinde başını akıllı telefon ekranına gömmüş öğrencilerle karşılaşmak kaçınılmaz hale gelmiştir. Hatta caddede yürürken, asansörlerde, sınıflarda akıllı telefonlar, günümüz üniversite öğrencilerinin sürekli bir arkadaşı haline gelmiştir (Reese Bomhold, 2013).

İnsanları etkileyip hayatı kolaylaştıran teknolojilerin başında akıllı telefonlar gelmektedir. Akıllı telefon ve mobil telefon kullanımlarıyla ilgili veriler bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. Dünya Bankasından alınan verilere göre dünya nüfusunun yaklaşık %45'i internet kullanmaktadır (Dünya Bankası, 2017). Avrupa'daki internet kullanımı verilerine bakıldığında ise her 10 kişiden 8'i internete akıllı telefondan bağlanmaktadır (Eurostat, 2016). Türkiye'deki telefon ile internet kullanım oranı Türkiye İstatistik Kurumu (2019) verilerine göre %98,7 olarak belirlenmiştir. Bu cihazlar kişilere; zaman ve mekân bağımsızlığı, hız, zaman tasarrufu, taşınabilir olma, kolay bir şekilde bilgi paylaşımı ve katılımcılığı artırma gibi çok sayıda imkân tanıyarak yüksek düzeyde kullanım sunmaktadırlar (Güler ve Veysikarani, 2019; Yengin, 2016). Bu da zamanla bireylerin bu cihazlara bağımlılıklarının artmasına neden olabilmektedir.

Akıllı telefon satın alma oranının ve kullanım sürelerinin zamanla artması, bu cihazlardan kaynaklanan farklı sorunlara neden olmaktadır. Bu cihazlar fazla kullanıma bağlı olarak fiziksel ve psikolojik sorunlara yol açmaktadır (Tamura, Nishida, Tsuji ve Sakakibara, 2017). Buna örnek olarak aşırı cep telefonu kullanımı, parmaklarda hasar

oluşturmakta (Ming, Pietikainen ve Hanninen, 2006), uyku sorunlarına yol açabilmekte (Tamura vd., 2017) bununla birlikte huysuzluk ve depresyon (Augner ve Hacker, 2012) gibi psikolojik problemlere yol açabildiği verilebilir. Cep telefonları ya da akıllı telefonların aşırı derecede kullanımının yarattığı olumsuz sonuçlardan biri de nomofobi denilen psikolojik rahatsızlıktır. İngilizce "no mobilephone phobia" ifadesinin kısaltılmış hali olan "nomophobia" Türkçesi genel anlamı ile "akıllı telefonsuz kalma korkusu" dur (Erdem, Türen ve Kalkın, 2017). Nomofobik bireyler sürekli ekrana bakmakta, telefonu düzenli bir şekilde kullanmakta, sürekli mesaj gelip gelmediğini kontrol etmekte ve telefonda ayrıldığında kaygı-endişe yaşamaktadırlar (Kocabaş ve Korucu, 2018). Bu nedenle, bu kullanıcıların akıllı telefonlarından uzak kalması halinde yoksunluk çekebilmektedirler.

Zamanla akıllı telefon kullanımının kişilerde bağımlılık oluşturduğu hakkında çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bağımlılık, kişinin bir duruma karşı yoksunluk çekme dâhil olmak üzere tolerans gösterememesi ve kontrol edememesi şeklinde ifade edilmiştir (Volungis vd., 2019). Bu çalışmalar arasında akıllı telefon bağımlılığı (Kuyucu, 2017), problemli mobil telefon kullanımı (Doğan ve İlçin-Tosun, 2016) ve aşırı akıllı telefon kullanımı (Lee, Chang, Lin ve Cheng, 2014) gibi araştırmalar yer almıştır. Bu çalışmalar, bireylerin akıllı telefon kullanımıyla ortaya çıkan sorunları belirlemek üzerinde yapılmıştır. Bu ve buna benzer çalışmalar incelendiğinde; nomofobik kişilerin stres, gerginlik ve uykusuzluk yaşadıkları (Yorulmaz, Kırac ve Sabırlı., 2018), okul yaşantılarının ve akademik başarılarının olumsuz etkilendiği (Spitzer, 2015), telefonsuz dışarı çıkamadıkları (Yılmaz, Şar ve Civan, 2015), batarya bitmesi veya kapsama alanı dışına çıkılmasında mutsuzluk yaşamaları (Adnan ve Gezgin, 2016), sosyal ağ kullanıcılarının orta düzey nomofobik oldukları (Gezgin, Şahin ve Yıldırım, 2017), bu kişilerin telefonlarını 24 saat açık tuttıkları ve uyumadan önce-uyanır uyanmaz telefonlarını kontrol ettikleri (Kaplan-Akıllı ve Gezgin, 2016) görülmüştür. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda, özellikle üniversite öğrencilerin birçok açıdan zarar gördükleri ifade edilebilir. Özellikle bu süreçlerde öğrenimlerinin olumsuz şekilde etkilendiği gerçeği önemli görülmelidir. Bu çerçevede öğrencilerin akıllı telefon ve internet kullanım durumları incelenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılıklarının çeşitli veriler çerçevesinde değerlendirilmesini yapmaktır. Bu sayede öğrencilerin akıllı telefon etkileşimleri ve öğrenme süreçlerine olan etkileri ortaya çıkarılabilecektir.

Yöntem

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılıklarını incelemeyi amaçlayan bu çalışma nitel tekniklerle gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalar, var olan bir olgunun katılımcıların bakış açısıyla incelenmesine olanak sağlar (Merriam, 2009). Çalışmada, sınırlı bir durumun derin bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan (Yıldırım ve Şimşek, 2008) durum çalışması deseni kullanılmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşme, gözlem ve metaforik algı formları üzerinden veriler toplanmıştır. Yedi katılımcıyla yüz-yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme yöntemi, olayları bireylerin bakış açısından anlamaya ve kavramaya çalışması şeklinde ifade edilmiştir (Patton, 1987). İki ders saati süresince gözlem yapılmıştır. Son olarak 68 katılımcıdan akıllı telefona yönelik metaforik algıları talep edilmiştir.

Katılımcılar

Çalışmanın yüz-yüze görüşme boyutundaki katılımcıları, İstanbul'daki bir devlet üniversitesinde öğrenim gören altı öğrenci ve bir öğretim elemanından oluşmaktadır. Öğrencilerin belirlenmesinde ölçüt örnekleme ile katılımcıların çalışmaya dâhil edilmesi sağlanmıştır. Bu katılımcılar akıllı telefon bağımlısı oldukları algısına sahip olan ve olmayan kişiler arasında belirlenmiştir. Çalışmaya başlamadan önce sınıflarda yapılan detaylı duyurular ile potansiyel katılımcılara ulaşılmaya çalışılmıştır. Yapılan bilgilendirmelerde katılımcıların gönüllüğü aranmıştır. Katılımcıların çalışmada yer almak istemeleri sağlandıktan sonra aydınlatılmış onam formu kendilerine okunmuş ve imzalatılmıştır. Çalışmanın öğretim elemanı boyutunda dâhil edilen katılımcısı da gönüllülük ilkesi doğrultusunda çalışmaya katılmıştır. İlgili öğrenci katılımcıların derslerine en çok giren iki öğretim elemanının da çalışmada yer alması için teklifte bulunulmuştur. Fakat bu öğretim elemanlarından bir tanesinin çalışmada yer almak istemediğini ifade etmesi sonucu çalışmada bir öğretim elemanından alınan verilerle desteklenmiştir. Çalışmanın metaforik algı boyutundaki katılımcılar aynı kurumda öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma kapsamında üniversite öğrencilerinin akıllı telefon algılarını belirlemek amacıyla veriler toplanmıştır. Bu kapsamda 68 katılımcı, gönüllülük ilkesine göre çalışmaya dâhil olmuştur.

Verilerin Toplanması

Yarı-yapılandırılmış görüşme formu üzerinden katılımcılarla yüz-yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formları, önceden belirlenmiş soruların görüşülen kişiye sistemli ve tutarlı bir şekilde sorulması ile standart sorulara verilen yanıtların çok ötesine geçmeye imkân sağlamaktadır (Berg, 2012). Görüşmelerin yapılmasından önce tüm katılımcılardan uygun oldukları bir zaman talep edilmiştir. Katılımcıların belirttikleri gün ve saatte görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde ses kaydı alınmadan önce katılımcılardan izinler alınmıştır. Gözlem raporu, alandaki bir uzmanın derse davet edilmesi sağlanarak yapılmıştır. Gözlemcinin iki ders saati süresince öğrencilerin akıllı telefon etkileşimlerini gözlemlemesi sonucu kaydettiği notlar çalışmanın veri kaynakları arasında dâhil edilmiştir. Çalışmadaki verilere destek olması amacıyla katılımcıların akıllı telefonlara yönelik metaforik algıları da çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmanın metaforik algı boyutundaki veriler üç farklı sınıftaki katılımcılardan toplanmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan form üzerinden toplanmıştır. Formda katılımcıların "Akıllı telefon benim için gibidir. Çünkü" ifadesini kendilerine en uygun şekilde doldurmaları istenmiştir.

Çalışmada nitel verilerin çeşitliliğini sağlamak amacıyla üçgenleme (triangulation) yapılmıştır. Üçgenleme nitel araştırma yöntemlerinin birden çok biçiminin kullanımı şeklinde ifade edilmiştir (Denzin, 1970). Bu bakımdan üçgenleme, söz konusu olgunun derinlemesine anlaşılmasını sağlama girişimi olarak ifade edilebilir (Denzin, 2012). Bu çalışmada kullanılan görüşme, gözlem ve metaforik algı formları ile üçgenlemenin sağlanması amaçlanmıştır. Üçgenleme ile veri çeşitliliğinin sağlandığı çalışmalarda sınırlılık ve yanlışlık riski en aza iner, geçerlik ise en üst düzeye çıkarılır (Maxwell, 1996).

Gözlem Raporu

Öğrencilerden bazıları belli zaman aralıklarında fotoğraflarının çekilmesini kabul etmedikleri için video veya görüntü kaydı alınmamıştır. Sınıf ortamında gözlem yapılmadan önce öğrencilere çalışma ve yapılacak gözlem hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Yapılan bu bilgilendirmede çalışmanın kapsamı ve gözlemin nasıl

yapılmasının planladığı açıkça belirtilmiştir. Çalışmaya katılımın gönüllülük ilkesi kapsamında olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca bu çalışmada yer almak istemeyen öğrencilere yönelik hiçbir yaptırım uygulanmayacağı da ifade edilmiştir. Çalışmada yer almak istemeyen öğrencilerin araştırmacının belirtilen e-posta adresine bilgi vermesinin yeterli olacağı ifade edilmiştir. Gözlem raporunda, öğrencilerin ders süresince telefonlarıyla olan etkileşimlerinin sürekli takip edilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda telefonuyla etkileşimde bulunan katılımcıların bunları yapma sıklıkları ve bunu gerçekleştirme şekilleri kayıt altına alınmıştır. Gözlemci sınıfta, öğrencileri en iyi görebileceği ama dersin işlenmesine de engel olmayacak bir açıda konumlanmıştır. İki ders süresince öğrencilerin telefonla kurdukları etkileşim ile ilgili notlar tutması amaçlanmıştır. Gözlemci ikinci dersin başlamasından önce, ilk derste oturduğu yerin çaprazında konumlanmıştır. Bu sayede daha fazla gözlem alanı bulmuştur. Gözlemin yapıldığı gün derse 32 katılımcı gelmiştir. Bu katılımcılardan gözlem içinde yer almak istemeyen dört katılımcı araştırmacı tarafından gözlemciye bildirilmiştir. Bu katılımcıları diğerinden ayırt edebilmek amacıyla gözlem öncesi katılımcılara iki seçenek sunulmuştur. Bunlardan birincisi oturacakları yerleri gözlemciye bildirmeleri veya sınıfın belirlenen bir bölümünde oturmaları istenmiştir. Bu katılımcılar sınıfın en ön sırasında yan yana oturmayı tercih etmişlerdir. Bu sayede gözlemciye, gözlem öncesi bu katılımcıların sınıftaki konumları paylaşılmıştır. Gözlemin başından sonuna kadar hiçbir katılımcıya yönelik kişisel veri kayıt altına alınmamıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen görüşmelerdeki ses kayıtları, transkript edilerek dijital ortama aktarılmıştır. Çalışmadaki bir araştırmacının, transkript edilen metni ses kayıtları ile birlikte okunması sağlanmıştır. Bu sayede dokümanda kayıp veri olmaması hedeflenmiştir. Elde edilen bu veriler çalışmadaki katılımcılara e-posta atılmıştır. Bu gönderide, katılımcıların görüşme dokümanlarını teyit etmeleri ve varsa düzenleme yapabilecekleri ifade edilmiştir. Katılımcıların belirlenen tarihe kadar geri dönüş yapmaması halinde analizlerin var olan doküman üzerinden yürütüleceği de ifade edilmiştir. Çalışmada elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi, bir çalışma metnindeki kelimelerin daha az sayıda içerik kategorisine indirgenmesidir (Creswell, 2013). Görüşmelerin araştırmacılar tarafından eş zamanlı yapılan analizlerinde çalışmaya yönelik kodlar ve temalar belirlenmiştir. Gözlem raporu elde edilen kodlar ve temaları destekleyecek şekilde çalışmaya dâhil edilmiştir. Metaforik verilerin analizinde yüzde ve frekans üzerinden veriler incelenmiştir. Elde edilen bulguların sunumunda doğrudan alıntı şeklinde katılımcı ifadeleri ve gözlem raporundaki veriler de yer almıştır.

Bulgular

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığının incelenmesi amacıyla yapılan çalışmada, katılımcı ifadeleri ve gözlem raporu doğrultusunda elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir. Yapılan analizler sonucunda (1) Odaklanma, (2) Akıllı Telefon Bağımlılığı, (3) İnternet Bağımlılığı ve (4) Yoksunluk temalarına ulaşılmıştır. Katılımcıların akıllı telefon metaforik algılarına yönelik elde bulgular Tablo 1'de verilmiştir. Elde edilen verilerin güvenilirlik hesaplamasında Güvenirlik = Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı formülü kullanılmıştır. Yapılan bu hesaplamada güvenilirlik 0,88 olarak belirlenmiştir.

	Metaforlar	f	%
Olumlu Metaforlar	Araç	12	17,65
	Arkadaş	3	4,41
	Bilgi kaynağı	2	2,94
	İhtiyaç	8	11,76
	İletişim aracı	5	7,35
	Kolaylık	2	2,94
	Yardımcı	9	13,24
Olumsuz Metaforlar	Boş zaman aracı	2	2,94
	Dünya	2	2,94
	Eğlence	2	2,94
	Gıda	2	2,94
	Hayata bağlayan	4	5,88
	Her şeyim	2	2,94
	Oyuncak	4	5,88
	Vazgeçilmez	4	5,88
	Yük	3	4,41
	Zaman kaybı	2	2,94
Toplam		68	100,00

Tablo 1: Katılımcıların metaforik algı frekans ve yüzdeleri

Tablo 1'deki metaforik algılar incelendiğinde olumlu ve olumsuz metaforik algılar şeklinde iki boyutta gruplandıkları görülmektedir. Olumlu metaforik algılar arasında "Araç" 12 (%27,65), "Yardımcı" dokuz (%13,24) ve "İhtiyaç" sekiz (%11,76) katılımcı tarafından ifade edilmiştir. Bunlarla birlikte olumlu metaforik algıların oranı %60,29 olarak belirlenmiştir. Olumsuz metaforik algılarda ise "Hayata bağlayan" dört (%5,88), "Oyuncak" dört (%5,88) ve "Vazgeçilmez" dört (%5,88) katılımcı tarafından ifade edilmiştir. Olumsuz metaforik algılar çalışmada %39,71 oranında ortaya çıkmıştır. Elde edilen metaforik algıları betimleyecek bazı katılımcı ifadeleri aşağıda sunulmuştur.

M4: Öncelikle normal telefonlardaki mesaj ücretindense internet ile çalışan mesajlaşma uygulamaları daha uygun. Bilgisayar olmadığında yapmam gereken işlerin çoğunu halletmemde akıllı telefon çok yardımcı olabiliyor. Teknoloji geliştiği için eski tip telefonlarda kullanılabilen imkânlar giderek azalıyor.

M12: ...telefonsuz kendimi bos eksik gibi hissediyorum artık hayatımızın tarzı.

M13: ...çünkü araştırma iletişim gibi ihtiyaçlarımı karşılayabiliyorum.

M19: İyi anlamda okul ve isim ile ilgili çoğu isimi neredeyse bilgisayara gerek kalmadan halledebiliyorum. Kötü anlamda ise bazen çok fazla vakit çalabiliyor.

M34: Boş vakitlerimizde zamanımızı gerektiğini düşündüğümüz şekilde doldurmaya yarar.

M58: Onu istediğim şekilde kontrol edebilirim. Doğru kullandığım zaman bilgiye ulaşmamı kolaylaştırır, ne zaman duracağımı bilirse benim için sadece bir araç olur; internete erişmek için kullandığım bir araç.

Katılımcı ifadeleri doğrultusunda, akıllı telefonların hem olumlu hem de olumsuz algılara neden olduğu ifade edilebilir. Özellikle olumlu algılar açısından, akıllı telefonların günlük hayatı kolaylaştıran bir araç olarak sıklıkla kullanıldığı ve bu sayede günlük işlerin yapılmasında yardımcı olan kolaylaştırıcı bir cihaz olarak algılandığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, olumsuz algıya neden olan metaforik algılarda ise akıllı telefonların eğlence, boş zamanları doldurma, oyun amaçlı kullanımları ile gereğinden fazla zaman harcanmasına neden olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca bazı katılımcılarda zamanla yük

olarak algılandığı ve hayatlarının vazgeçilmez bir parçası olarak görüldüğü de dile getirilmiştir. Bu bulgular çerçevesinde, akıllı cihazların çoğu katılımcı tarafından olumlu algılara neden olacak bir kullanımının olduğu ifade edilebilir. Bununla birlikte, bazı katılımcılardaki akıllı telefon etkileşim ve kullanım oranı katılımcılarda olumsuz algılara neden olabilmektedir.

Odaklanma

Katılımcıların beyan ettikleri görüşler ve gözlem raporunun incelenmesi sonucunda odaklanma temasına yönelik bulgular elde edilmiştir. Bu temada katılımcıların akıllı telefon ve internet kullanımının derslere olan etkisi incelenmiştir. Bazı katılımcılar hiçbir neden olmaksızın sürekli telefonlarına dokunma veya internete girme gibi davranışlarda bulduklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadeleri destekleyecek nitelikteki öğretim elemanın görüşünde, bu durumun bazı öğrencilerde sürekli tekrar ettiği belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerin bu davranışlarının öğretim elemanının derse yönelik dikkatini ve konsantrasyonunu olumsuz etkilediği de dile getirilmiştir. Temaya yönelik ilgili gözlem raporu bölümünden bir kesit ve bazı katılımcı görüşleri doğrudan alıntı şeklinde aşağıda sunulmuştur.

Öğrenci_4: 15 dakikada bir en azından dokunma ihtiyacı istiyorum.

Dokunmadığımda kendimi rahatsız hissediyorum.

Öğrenci_3: İyi hissettiğimi düşünüyorum. Sebebi ise kendime daha fazla zaman ayırabilirim. Kendimce zamanım olmadığını inandığım şeyleri teker teker yapabiliyim. Bu da benim gerek fiziksel gerek zihinsel açıdan gelişmemi sağlar.

Öğretim Elemanı: Öğrencilerin bazılarında odaklanma sorunuyla karşılaşyoruz. Bu öğrencileri uyarmamıza rağmen bazen 10 saniye sonra kafalarını ellerindeki telefona tekrar gömbiliyorlar. Bu durum aynı zamanda bizim de derse yönelik konsantrasyonumuzu ve dikkatimizi olumsuz etkiliyor.

Gözlem Raporu: C7 numaralı katılımcı neredeyse her fırsatta telefonu elleriyle kontrol etmiştir. Bazen sadece telefonun ekranını aktif hale getirmek amacıyla telefonuna dokunmuştur.

Elde edilen gözlem raporu ve katılımcı ifadeleri doğrultusunda, akıllı telefon kullanımının derslere yönelik olumsuz etkisinden bahsedilebilir. Bu olumsuz durumun aynı zamanda dersin işlenmesinde de olumsuz etkileri olduğu anlaşılmaktadır.

Akıllı Telefon Kullanımı

Katılımcı ifadeleri incelendiğinde, iki farklı durumun bulunduğu belirlenmiştir. Bu durumlardan ilki, bazı katılımcıların akıllı telefon kullanımlarını kontrollü şekilde sağladıkları ortaya çıkmaktadır. Bu sayede bu katılımcılar için akıllı telefonlara yönelik bağımlılık düzeyinde olmayan bir kullanımdan bahsedilebilir. İkinci durum ise, bazı katılımcıların bu cihazları kontrollü kullanmadıkları ve sürekli ihtiyaç duyacak bir derecedeki etkileşimleri belirlenmiştir. Bazı katılımcı ifadeleri incelendiğinde, akıllı telefonlardan uzak kalınması halinde kısıtlanma, yapılabileceklerin sınırlandırılması ve gıda gibi bir ihtiyaç olarak görülmesi dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, akıllı telefonlarını günlük hayatlarını kolaylaştırmak için bir araç olarak kullandıklarını ifade eden katılımcı görüşleri de dile getirilmiştir. Temaya yönelik bazı katılımcı görüşleri doğrudan alıntı şeklinde aşağıda sunulmuştur.

Öğrenci_1: Akıllı telefonum benim için çok önemli çünkü araştırma iletişim gibi ihtiyaçlarımı karşılayabiliyorum.

Öğrenci_5: Akıllı telefonumdan uzun bir süre ayrı kaldığımda yapabileceğimin kısıtlandığını düşünüyorum.

Öğrenci_3: Çoğunlukla telefonu müzik dinlemek bir şeyler izlemek ve araştırma yapmak için kullanıyorum. O yüzden bunları yapamazdım. Dolayısıyla kendimi geliştiremezdim.

Öğrenci_6: İnsanlar arası iletişimde ve dolayısıyla toplumlar arası iletişimde oldukça önemli rol oynuyor. Her telefon ve internet kullanıcısı sanal ağda kendi kimliğini oluşturup adeta sanal bir gerçeklikte var olup o sanal gerçeklikte çeşitli ağlarla ilişki içerisine girmekte. Bu yüzden telefon ve internet yeme içme gibi bir ihtiyaç haline gelmiştir. Yerine ve gerekliliğine göre kullanılmalı telefon ve internet.

Katılımcı ifadeleri doğrultusunda akıllı telefon kullanımında bazı kullanıcıların günlük hayattaki işlemleri gerçekleştirmek amacıyla bu cihazları etkin bir şekilde kullandıkları belirlenmiştir. Bu durum akıllı telefonların öğrenim amaçlı veya günlük işlerde yardımcı olma görevini yerine getirmesi amacıyla kullanılabilir olduğu şeklinde ifade edilebilir. Bununla birlikte bazı katılımcıların bu cihazlara karşı yoksunluk çekebilecek düzeydeki kullanım ve etkileşimde bulunmak istediği de çalışma verilerinden anlaşılmaktadır. Bu şekilde bir kullanım ise katılımcıların bu cihazlara olan bağılıklarının derecesinin anlaşılması için önemli bir veri olarak görülebilir.

Mobil İnternet Kullanımı

Katılımcı ifadeleri ve gözlem raporunun incelendiğinde, akıllı telefonları üzerinden erişilen internete yönelik bulgular dikkat çekmektedir. Bu bulgular arasında, internet kullanımının da akıllı telefonlarda olduğu gibi bağımlılık düzeyinde olduğu bazı katılımcı ifadelerinden anlaşılmaktadır. Bu ifadeleri teyit eden gözlem raporunda, bazı katılımcıların sürekli internette oldukları ve sosyal medya akışını güncelledikleri yer almaktadır. Bazı katılımcılar da internetin akıllı telefonun en önemli bileşeni olarak görülmesi gerektiği şeklindeki ifadeleri dikkat çekmektedir. Ayrıca, akıllı telefonlarda internet olması halinde işe yarar cihazlar oldukları doğrultusundaki ifadeleri de öne çıkmaktadır. Buna karşın bazı katılımcılar da internetin akıllı telefonlar gibi bir araç olarak kullanılması gerektiği şeklindeki ifadeleri belirlenmiştir. Temaya yönelik ilgili gözlem raporu bölümünden bir kesit ve bazı katılımcı görüşleri doğrudan alıntı şeklinde aşağıda sunulmuştur.

Gözlem Raporu: A2 numaralı katılımcı sürekli telefonundaki sosyal medya hesaplarına girmiş ve akışı sürekli güncellemiştir. Bazen de kendisine gelen mesajlara cevaplar vermek amacıyla telefonda bir şeyler yazdığı görülmüştür. Bu durum ders süresince sürmüştür.

Öğrenci_4: İnternetsiz telefon benzini bitmiş arabaya benzer doğal olarak internet bitince telefon da biter. Yani telefon bana anlamsız gelmeye başlar.

Öğrenci_2: İnternetim bittiğinde hiç üzülmem çevre yerlerdeki Wi-Fi ağlarına bağlanmaya çalışırım eğer hiç Wi-Fi ağı yoksa internetimin yenilenmesini beklerim.

Akıllı telefonların en önemli özellikleri arasında yer alan internet kullanımının, çoğu kullanıcı tarafından etkin bir şekilde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Hatta katılımcı ifadeleri doğrultusunda, internet kullanımı ile birlikte akıllı telefonların işlevlerinin gerçekleştiği de anlaşılmaktadır.

Yoksunluk

Akıllı telefon ve internet yoksunluğuna yönelik elde edilen bulgular, çalışma açısından dikkat çekici ifadeleri barındırmaktadır. Bu ifadeler daha çok akıllı telefon ve internet bağımlılığının yüksek olduğu düşünülen iki katılımcı tarafından dile getirilmiştir. Bu katılımcıların, günlük uzun süreli akıllı telefon kullanımları ve kendilerini bağımlı olarak görmeleri etkili olmuştur. Bu katılımcı ifadelerine ek olarak öğretim elemanı görüşü de yapılan analizlere eklenmiştir. Katılımcıların yoksunluk temasına yönelik görüşleri sonrasında bağımlılığın neden olduğu davranışlar dile getirilmiştir. Bazı katılımcılar internet yoksunluğunda, dünyadan soyutlanmış ve hayatın daha zor olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Buna ek olarak akıllı telefonları yanlarında olmadığında kendilerini kötü hissettikleri de dile getirilmiştir. Son olarak öğretim elemanı görüşünde, bağımlılığı yüksek öğrencilerden akıllı telefonun alınması halinde bu öğrencilerin kendilerini boşlukta gibi hissedecekleri anlaşılmaktadır. Temaya yönelik bazı katılımcı görüşleri doğrudan alıntı şeklinde aşağıda sunulmuştur.

Öğrenci_5: Dünyadaki olaylardan bihaber kaldığımı ve diğer insanların benden ileride olduğu hissine kapılıyorum. İnternetin eksikliğinde kendimi dünyadan soyutlanmış ve kopmuş gibi hissediyorum. Hayat sanki daha zormuş gibi geliyor.

Öğrenci_6: Telefonum yanımda olmayınca kötü hissederim. Gerektiğinde internetimi kullanamayacak olmam o anki işimi engeller. Bu da beni kötü hissettirir.

Öğretim Elemanı: Yani bazen ben de çok düşünüyorum. Acaba bu çocuklardan telefonlarını alsak o zaman derse konsantre olurlar mı? Bence bu öğrenciler dersin bir an önce bitmesini ister ve bir an önce telefonlarına ulaşmak veya internete girmek isteyeceklerdir.

Akıllı telefonlar günlük hayatta olduğu gibi çok farklı işlevlere sahip alanlarda da etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu çerçevede akıllı telefonların bu alanlardaki süreçlere olumlu etkilerinin olması beklenmektedir. Bununla birlikte akıllı telefon kullanım kullanımında olumsuz bir durumun olması, bu cihazların işlevlerinin yerine getirilmediği şeklinde ifade edilebilir. Çalışmada görüşleri alınan katılımcılardan bazıları için elde edilen veriler doğrultusunda, akıllı telefonların bazı katılımcılar tarafından aşırı kullanımı dikkat çekmektedir. Bu aşırı kullanıma rağmen katılımcıların bu cihazları kullanmaya devam etmek istemeleri ve bu durumdan şikâyet etmemeleri bu cihazlara karşı bağımlılık olarak ifade edilebilir. Bu cihazlardan ayrı kalmaları halinde katılımcıların endişelendikleri anlaşılmaktadır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Günümüz akıllı telefon ve mobil internet kullanım oranının yüksek olması, doğal olarak bu kavramlara yönelik bağımlılığının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Özellikle son yıllardaki teknolojik değişimin çok hızlı artışı dikkat çekmektedir (Eren vd., 2020). Katılımcı ifadelerinde de yer aldığı üzere, ister çoğu işin halledildiği akıllı telefonlar isterse de sürekli bir yerlere bağlı olmayı sağlayan internet olsun bazı katılımcıların aşırı kullanımı söz konusudur. Bu aşırı kullanımda dikkat edilmesi gereken en önemli konu, bağımlılık düzeyindeki bir kullanımın günlük hayatın doğal akışına olan etkisidir. Akıllı telefon veya mobil internetin aşırı kullanımı diğer bir ifadeyle bu kavramlara yönelik bağımlılık, bireylerde depresyon, anksiyete ve zararlı madde kullanımına neden olabilmektedir (Kim vd. 2019; Sánchez-Martínez M, Otero, 2009). Bu cihazları etkin bir şekilde kullanın ve yaşam kalitesini arttıranlar için bu kullanım olumlu görülebilir. Bu noktada bu kavramların etkin bir şekilde kullanımı büyük önem arz etmektedir. Özellikle akıllı telefonların bireylere sunduğu eşsiz deneyim ile her zaman ve her yerde çevrimiçi

olmalarını sağlama (Alan ve Eyuboğlu, 2012) bu bağımlılığın temelinde yatan sorunlar arasında ifade edilebilir. Bireyler akıllı telefonları daha çok meslekleriyle ilgili amaçlar, internet araması, eğlence, sosyal ağ servisleri ve anlık mesajlaşma uygulamaları için kullanmaktadır (Kim vd. 2019). Son yıllarda üniversite öğrencilerinin mobil cihaz ve internet araçlarına sahip olmaları artmaktadır (Dahlstrom, Dziuban ve Walker, 2012). Türkiye'de olduğu gibi Avrupa'da da bu oran artmaktadır. Avrupa'da 10 kişiden sekizinin internete akıllı telefondan bağlandığı bilinmektedir (Eurostat, 2016). Günümüzde bu oran Türkiye için çok daha yüksektir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2019). Üniversite kampüslerinde başını akıllı telefon ekranına gömmüş olan öğrenciler bulunmaktadır. Hatta sınıflarda akıllı telefonlar, günümüz üniversite öğrencilerinin sürekli bir arkadaşı haline gelmiştir (Reese Bomhold, 2013). Bu durum da bazı durumlarda öğrencilerin sınıf ortamının dışındaymış gibi hissetmelerine neden olabilmektedir. Hatta bu cihazların zamanla fazla kullanımdan dolayı fiziksel ve psikolojik sorunlar ortaya çıkmaktadır (Tamura vd., 2017).

Elde edilen tüm verilen üzerinden yapılan analizlerde, bazı katılımcıların bu cihazları kontrollü şekilde kullanabildikleri belirlenmiştir. Buna karşın diğer katılımcılarda bağımlılık düzeyinde akıllı telefon ve internet kullanımı ortaya çıkmıştır. Bağımlılık, kişinin yoksunluk çekme ve kontrol edememe davranışı sergilemesi şeklinde tanımlanmıştır (Volungis vd., 2019). Bu bağımlılık özellikle derse yönelik odaklanmaya olumsuz etki etmektedir. Nomofobik olarak sınıflanabilecek bu bireyler, sürekli ekrana bakmakta, telefonu düzenli bir şekilde kullanmakta, sürekli mesaj gelip gelmediğini kontrol etmekte ve telefondan ayrıldığında kaygı yaşamaktadırlar (Kocabaş ve Korucu, 2018). Ayrıca akıllı telefon veya internetin olmaması bazı katılımcılarda yoksunluk ve kısıtlanmış olmak hissi vermektedir. Bu sonuçlar hem gözlem raporu hem de metaforik algı formundaki verilerle desteklenmektedir. Bu bağımlılıklar derse yönelik odaklanmada sorun yaşamalarına neden olabilmektedir. Aşırı düzeyde akıllı telefon kullanımı öğrencilerin öğrenme süreçlerinde odaklanma gücünü çekmesine neden olmaktadır (Kushlev, Proulx ve Dunn, 2016; Wilmer vd., 2017). Bu durum aynı zamanda bazı katılımcıların sürekli telefonlarına dokunma ve internete girme ihtiyacı hissetmelerine de neden olmaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin derse yönelik dikkati düşmekte veya ortadan kalkmaktadır. Aşırı düzeyde akıllı telefon kullanımı aynı zamanda akademik başarıyı da düşürebilmektedir (Hawi ve Samaha, 2016). Bu durumdaki öğrencilerin eğitim başarıları düşük olabilmektedir (Alhassan vd., 2018; Horvath vd., 2020). Bu ihtiyaç hissi doğrultusunda yapılan eylemlerde derslerden kopabilmektedir. Nomofobik bireylerin akademik başarıları olumsuz etkilenmektedir (Ozer, 2020; Spitzer, 2015). Gözlem raporunun incelenmesinden de anlaşıldığı üzere, bu tür öğrenciler daha çok sınıfın arka bölümünde kümelenmiştir. Öğretim elemanının onları derse katma niyetiyle yaptığı girişimler çok kısa süre için etkili olabilmektedir. Öğrencilerin ders faaliyetlerinin dışında kalma istekleri ile eğitimleri arasında bir ilişkiden bahsedilebilir. Çünkü öğrencilerin kendilerine verilen eğitimden duydukları memnuniyetsizlik siber aylıklıkla ilgilidir (Zoghbi-Manrique-de-Lara, 2012). Bu çerçevede, öğrencilerin aldıkları eğitimden memnun olmadıkları ve aşırı düzeyde akıllı telefon kullanımı ile bunu gösterdikleri ifade edilebilir. Metaforik algı formunda belirtilen olumsuz algılar arasında *her şeyim, vazgeçilmezim, gıda ve hayata bağlayan* gibi metaforlar dikkatle incelenmelidir. Bu metaforlar, bağımlılık düzeyi yüksek öğrencilerin telefon algılarını saf bir şekilde ifade etmektedir.

Çalışmadan elde edilen sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda; bağımlılık düzeyi yüksek öğrenciler için uzman yardımı alınması ihtiyacının ortaya çıktığı ifade edilebilir. Bu süreçlerde üniversite yönetimi desteği ile öğrencilerin yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm yolları desteklenebilir (Gökçearsan, Uluyol ve Şahin, 2018). Bu sayede öğrenme süreçlerine olumsuz etkisi bulunan bağımlılık ile ilgili çözümler geliştirilebilir.

Ayrıca öğrencilerde bağımlılığa neden olan etkenlerin araştırılması sağlanmalıdır. Bu tür bir araştırmada, henüz bağımlılık derecesinde akıllı telefon kullanmayan ama potansiyele sahip öğrencilere kolayca erişilebilir. Son olarak, bağımlılığı yüksek öğrencilerin öğrenme süreçlerinin olumsuz etkilendiği bilinmektedir. Bu öğrencilere yönelik yapılacak telafilerle bu olumsuzluklar azaltılabilir.

KAYNAKÇA

- ADNAN, M., & GEZGİN, D. M. (2016). Modern çağın yeni fobisi: Üniversite öğrencileri arasında nomofobi prevalansı. *Journal of Faculty of Educational Sciences*, 49(1), 86-95.
- ALAN, A. E., & EYUBOGLU, E. (2012). Generation Y Consumers in Turkey: Are They Really Social Media Nerds or Pretend To Be? *11th international marketing trends congress 19-21th*. Venice-Italy.
- ALHASSAN, A. A., ALQADHIB, E. M., TAHA, N. W., ALAHMARI, R. A., SALAM, M., & ALMUTAIRI, A. F. (2018). The relationship between addiction to smartphone usage and depression among adults: a cross sectional study. *BMC psychiatry*, 18(1), 148.
- ASTERHAN, C. S., & ROSENBERG, H. (2015). The promise, reality and dilemmas of secondary school teacher-student interactions in Facebook: The teacher perspective. *Computers & Education*, 85, 134-148.
- AUGNER, C., & HACKER, G. W. (2012). Associations between problematic mobile phone use and psychological parameters in young adults. *International Journal of Public Health*, 57(2), 437-441.
- BERG, L. B., & LUNE, H. (2012). *Qualitative Research Methods for Social Sciences (8th ed.)*. New Jersey: Pearson Education Inc.
- BIANCHI, A, PHILLIPS, JG. Psychological predictors of problem mobile phone use. *Cyber Psychol Behav.*; 8(1), 39-51.
- CRESWELL, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches (3rd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- DAHLSTROM, E., DZIUBAN, C., & WALKER, J. (2012). *ECAR Study of Undergraduate Students and Information Technology 2012*. EDUCAUSE Center for Applied Research, Louisville, CO.
- DENZIN, N. K. (1970). *The research act*. Chicago, IL: Aldine.
- DENZIN, N. K. (2012). Triangulation 2.0. *Journal of mixed methods research*, 6(2), 80-88.
- DOĞAN, U., & İLÇİN-TOSUN, N. (2016). Lise öğrencilerinde problemlı akıllı telefon kullanımının sosyal kaygı ve sosyal ağların kullanımına aracılık etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(22), 99-128.
- DÜNYA BANKASI. (2017). World development indicators. Science & Technology. <https://data.worldbank.org/topic/science-and-technology> (Erişim Tarihi: 20.01. 2020).
- EREN, B., KILIÇ, Z. N., GÜNAL, S. E., KIRCALI, M. F., ÖZNAÇAR, B. B., & TOPUZOĞLU, A. (2020). Lise öğrencilerinde nomofobinin ve ilişkili etkenlerin değerlendirilmesi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 21(2).
- EUROSTAT. (2016). Internet use by individuals. <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7771139/9-20122016-BP-EN.pdf/f023d81a-dce2-4959-93e3-8cc7082b6edd>. (Erişim Tarihi: 20.01.2020).
- GEZGİN, D. M., ŞAHİN, Y. L., & YILDIRIM, S. (2017). Sosyal ağ kullanıcılarının nomofobi düzeylerinin çeşitli faktörler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(1), 1-15.

GÖKÇEARSLAN, Ş., ULUYOL, Ç., & ŞAHİN, S. (2018). Smartphone addiction, cyberloafing, stress and social support among university students: A path analysis. *Children and Youth Services Review*, 91, 47-54.

GÜLER, E. Ö., & VEYSİKARANI, D. (2019). Nomofobi Üzerine Bir Araştırma: Üniversite Öğrencileri Örneği. *Beykoz Akademi Dergisi*, 7(1), 75-88.

HAWI, N., & SAMAHA, M. (2016). To excel or not to excel: Strong evidence on the adverse effect of smartphone addiction on academic performance. *Computers and Education*, 98, 81-89. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2016.03.007>.

HERSHKOVITZ, A., & FORKOSH-BARUCH, A. (2013). Student-teacher relationship in the Facebook era: The student perspective. *International Journal of Continuing Engineering Education and Life-Long Learning*, 23, 33-52.

HORVATH, J., MUNDINGER, C., SCHMITGEN, M. M., WOLF, N. D., SAMBATARO, F., HIRJAK, D., ... & WOLF, R. C. (2020). Structural and functional correlates of smartphone addiction. *Addictive behaviors*, 105, 106334.

KAPLAN-AKILLI, G., & GEZGİN, D. M. (2016). Üniversite öğrencilerinin nomofobi düzeyleri ile farklı davranış örüntülerinin arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (40), 51-69.

KIM, S. G., PARK, J., KIM, H. T., PAN, Z., LEE, Y., & MCINTYRE, R. S. (2019). The relationship between smartphone addiction and symptoms of depression, anxiety, and attention-deficit/hyperactivity in South Korean adolescents. *Annals of general psychiatry*, 18(1), 1.

KNOP, K., ÖNCÜ, J. S., PENZEL, J., ABELE, T. S., BRUNNER, T., VORDERER, P., & WESSLER, H. (2016). Offline time is quality time. Comparing within-group self-disclosure in mobile messaging applications and face-to-face interactions. *Computers in human behavior*, 55, 1076-1084.

KOCABAŞ, D., & KORUCU, K. S. (2018). Dijital Çağın Hastalığı Nomofobi Üzerine Bir Araştırma. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(11), 254-268.

KUSHLEV, K., PROULX, J., & DUNN, E. W. (2016). Silence your phones': Smartphone notifications increase inattention and hyperactivity symptoms. *Proceedings of the 2016 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems* (s. 1011-1020). New York, NY: ACM. doi:10.1145/2858036.2858359

KUYUCU, M. (2017). Gençlerde akıllı telefon kullanımı ve akıllı telefon bağımlılığı sorunsalı: "Akıllı telefon (kolik)" üniversite gençliği. *Global Media Journal TR Edition*, 7(14), 328- 359.

LEE, Y., K., CHANG, C. T., LIN, Y., & CHENG, Z.H. (2014). The dark side of smartphone usage: Psychological traits, compulsive behavior and technostress. *Computers in Human Behavior*, 31, 373-383.

MAXWELL, A. J. (1996). *Qualitative Research Design: An Interactive Approach*. London: Sage Publication.

MERRIAM, S. B. (2009). *Qualitative Research: A guide to design and implementation*. San Francisco, CA: John Wiley and Sons.

MING, Z., PIETIKAINEN, S., & HÄNNINEN, O. (2006). Excessive Texting in Pathophysiology of First Carpometacarpal Joint Arthritis. *Pathophysiology*, 13(4), 269-270.

OZER, O. (2020). Smartphone Addiction and Fear of Missing out: Does Smartphone Use Matter for Students' Academic Performance?. *Journal of Computer and Education Research*, 8(15), 344-355.

PATTON, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation* (No. 4). London: Sage Publications.

REESE BOMHOLD, C. (2013). Educational use of smart phone technology: A survey of mobile phone application use by undergraduate university students. *Program*, 47(4), 424-436.

SÁNCHEZ-MARTÍNEZ M, OTERO A. (2009). Factors associated with cell phone use in adolescents in the community of Madrid (Spain). *Cyberpsychol Behaviour*, 12(2), 131-7.

SPITZER, M. (2015). M-Learning? When it comes to learning, smartphones are liability, not an asset. *Trends in Neuroscience & Education*, 4, 87-89.

TAMURA, H., T. NISHIDA, A. TSUJI, & H. SAKAKIBARA (2017). "Association Between Excessive Use Of Mobile Phone And Insomnia And Depression Among Japanese Adolescents", *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 14(7) s. 1-11.

TÜREN, U., ERDEM, H., & KALKIN, G. (2017). Mobil telefon yoksunluğu korkusu (nomofobi) yayılımı: Türkiye'den üniversite öğrencileri ve kamu çalışanları örnekleme. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 10(1), 1.

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU. (2019). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Araştırması. http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028. (Erişim Tarihi: 20.01.2020).

VOLUNGIS, A. M., KALPIDOU, M., POPORES, C., & JOYCE, M. (2019). Smartphone addiction and its relationship with indices of social-emotional distress and personality. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-17.

WILMER, H. H., SHERMAN, L. E., & CHEIN, J. M. (2017). Smartphones and cognition: A review of research exploring the links between mobile technology habits and cognitive functioning. *Frontiers in Psychology*, 8, 1-16. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00605>.

YENGİN, D. A. (2016). Sosyal Medya ve Akıllı Mobil Teknoloji: Akıllı Sosyal Yaşamlar. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication (TOJDAC)*, 6(2), 105-113.

YILDIRIM, A., & ŞİMŞEK, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

YILMAZ, G., ŞAR, A.H., & CİVAN, S. (2015). Ergenlerde Mobil Telefon Bağımlılığı İle Sosyal Kaygı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Online J Technol Addict Cyberbullying*. 2015;2(2):20-37.

YORULMAZ, M., KIRAÇ, R., SABIRLI, (2018). Üniversite Öğrencilerinde Nomofobinin Uyku Ertelemeye Etkisi, *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 5(27).

ZOGHBI-MANRIQUE-de-LARA, P. (2012). Reconsidering the boundaries of the cyberloafing activity: The case of a university. *Behaviour & Information Technology*, 31(5),469-479.

Summary

Smartphones are among the most important inventions of technology that effect human life. The acceleration of technological change in recent years is remarkable. Nowadays, the rate of university students owning mobile devices and internet devices has been increasing. The features of smartphones and the increase in usage rates among people have also changed the perceptions about these devices. Today, these devices are used by some users at addiction level. The aim of this study is to examine the opinions of university students about smartphone addiction.

In this study, a case study pattern that allows a deeper examination of a limited situation is used. Data were collected through semi-structured interview, observation and metaphoric perception forms. Face-to-face meetings were held with seven participants. Observations were made during two class hours. Finally, 68 participants were asked for their metaphoric perceptions towards their smartphone usages. The volunteers of the participants were sought in the study. It is aimed to provide triangulation with interview, observation and metaphoric perception forms used in this study. The data obtained in the study were subjected to content analysis. In the simultaneous analysis of the interviews by the researchers, the codes and themes for the study were determined. The observation report was included in the study to support the codes and themes obtained.

As a result of the analyzes, the themes were (1) Focus, (2) Smartphone Addiction, (3) Internet Addiction and (4) Deprivation. The metaphoric perceptions of the study are grouped in two dimensions as positive and negative metaphoric perceptions. Among the positive metaphoric perceptions, Tool was expressed by 12 (27.65%), Assistant by nine (13.24%) and Requirement by eight (11.76%) participants. In negative metaphoric perceptions, Connecting to life was expressed by four (5.88%), Toy by four (5.88%) and Indispensable by four (5.88%) participants. Effects of the participants' smartphone and internet usage on the lessons were examined by analyzing data. Some participants stated that they need touching their phones or accessing the internet for no reason. In the Smartphone Addiction theme, it was determined that some participants provided their smartphone use in a controlled manner. Some participants, on the other hand, were determined to be unable to use these devices in a controlled manner. So they use these at the level of addiction. It is noteworthy that if these participants stay away from smartphones, they think they restricted, limited, and need such as food. In the Internet Addiction theme, it is understood from some participant statements that the use of the internet is at the level of addiction via smartphones. The observation report confirming these statements, it is stated that some participants are constantly on the internet and they update their social media flow. In the theme of Deprivation, the opinions of the participants regarding the smartphone and internet deprivation were examined. Some participants stated that for internet deprivation when they away from their smartphones, they isolated from the world and life is more difficult. In addition, it was stated that they feel bad when their smart phones are not with them.

The high rate usage of smartphone and mobile internet causes addiction to these concepts. There is a certain level of addiction, whether it is smartphones where most of the work is done or the internet, which ensures constant connection to a place. The most important issue to be considered in this addiction is the effect of addiction on the natural flow of daily life. For those who use these devices effectively and improve their quality of life, this use can be seen as positive. At this point, the effective use of these concepts is of great importance. It was determined that some participants could use these devices in a controlled manner. On the other hand, the use of smartphones and internet at the level of addiction emerged in other participants. This addiction negatively affects the focus on the lesson. In addition, the absence of a smartphone or internet gives some participants the feeling of lack and restriction. These addictions cause some participants to constantly need to touch their phones and access to internet in focusing on the lesson. This situation reduces or eliminates the attention to the lesson. Among the negative perceptions stated in the metaphoric perception form, metaphors such as everything, indispensable, food and connecting to life should be examined carefully. These metaphors express the phone perceptions of students with high levels of addiction. Factors causing addiction in students should be investigated. It is known that learning processes of addicted students are negatively affected. These drawbacks can be reduced with the compensations to be made for these students.